

Beleid

Pedagogisch klimaat en Veiligheid

Voorwoord

RKBS De Hofstee is een katholieke basisschool en wil vanuit een christelijke levensvisie kwalitatief en goed onderwijs bieden aan alle leerlingen op school. Wij willen een ontmoetingschool zijn. Dat betekent dat we openstaan voor leerlingen en ouders met verschillende culturele en religieuze achtergronden, zonder onze eigen identiteit te verliezen. In de omgang met leerlingen en ouders stellen we waarden en normen als gelijkwaardigheid, solidariteit en respect voor elkaar en de omgeving centraal.

Ons schoolklimaat is gebaseerd op onze drie waarden: eigenaarschap, actief leren en vertrouwen door verbinding. De essentie daarvan is dat leerlingen leren hun eigen verantwoordelijkheid te nemen om problemen op te lossen en vertrouwen hebben om diegene om hulp te vragen of hulp te laten halen als ze er niet uitkomen.

Het doel van RKBS De Hofstee op dit gebied is om leerlingen zodanig te begeleiden en stimuleren, dat ze zich ontwikkelen tot zelfstandige personen die verantwoordelijkheid kunnen en willen dragen voor zichzelf, hun omgeving en de samenleving.

Het is belangrijk dat we de structuren en grenzen zoals we die op RKBS De Hofstee hanteren duidelijk en éénduidig verwoorden in termen die ook voor leerlingen te begrijpen zijn. Uiteindelijk is iedereen erbij gebaat wanneer het helder is wat wel en niet kan. RKBS de Hofstee maakt gebruik van de methode 'De Vreedzame school'. In alle groepen wordt er met deze methode gewerkt.

RKBS De Hofstee heeft als doel dat leerlingen zich ontwikkelen tot sociaal vaardige, betrokken en zelfstandige volwassenen, die kunnen reflecteren op eigen handelen. Het aanleren van goede omgangsvormen is hierbij essentieel.

Door alle regels en afspraken schriftelijk vast te leggen is er duidelijke communicatie binnen de school en met iedereen die actief is op RKBS De Hofstee. Het omgangsprotocol zal op de website geplaatst worden. Jaarlijks zal dit document geëvalueerd worden.

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	2
Hoofdstuk 1: De Vreedzame school	3
1.1 de Vreedzame school	3
1.2 Welke effecten zijn al bekend uit wetenschappelijk onderzoek?	3
Hoofdstuk 2: Praktisch invulling van de Vreedzame school op RKBS de Hofstee	4
Hoofdstuk 3. Het pestprotocol	6
3.1 Preventief handelen	6
3.2 De vijfsporen aanpak	6
Spoor 2: De leerling die pest	7
Spoor 3: De klasgenoten	7
Spoor 4: De ouders	7
3.3 Cyberpesten	8
3.3.1 Kenmerken van cyberpesten	8
3.3.2 Omgaan met cyberpesten	8
3.3.3 Voorwaarden en beleid	9
3.3.4 De rol van de medezeggenschapsraad (MR)	9
Hoofdstuk 4: Protocol Schorsing en verwijdering	10
Hoofdstuk 5: Gedragsafspraken en gedragsregels	10
5.1 Algemeen	10
5.2 Gedragsregels voor het omgaan met leerlingen	11
5.2.1 Algemeen	11
5.2.2 Gymles	11
5.2.3 Schoolkamp	12
5.3 Gedragsregels richting ouders	12
5.4 Informele contacten binnen het team	12
Hoofdstuk 6: Samenwerking met de zorg	13
6.1 Schoolmaatschappelijk werk	13
Hoofdstuk 7: Evaluatie en monitoring	13
7.1 Volgen van de sociaal emotionele ontwikkeling	13

Hoofdstuk 1: De Vreedzame school

Dit protocol heeft als doel dat alle leerlingen zich op RKBS De Hofstee veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door te blijven werken aan een goede relatie tussen leerlingen, leerkrachten en ouders werken alle betrokken aan een goede en veilige sfeer. De school richt zich op een preventieve aanpak. Hiervoor gebruiken we het framework van 'de Vreedzame school'. In dit protocol wordt beschreven wat 'de Vreedzame school' is, het pestpreventiebeleid, het pestprotocol, de gedragsafspraken en evaluatie en monitoring.

RKBS De Hofstee streeft ernaar een school te zijn met een goede sfeer waarin leerlingen, ouders en leerkrachten zich thuis voelen. We creëren een veilige leeromgeving door met de leerlingen te bespreken hoe je op respectvolle wijze met elkaar kunt omgaan. Om dit te bereiken wordt er op school gewerkt met 'de Vreedzame school'.

1.1 de Vreedzame school

'De Vreedzame School' is een programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin alle kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren wat het betekent om een 'democratisch burger' te zijn. 'De Vreedzame School' staat voor een pedagogische benadering waarbij niet zozeer de individuele leerling, maar de leerling in de sociale gemeenschap centraal staat. Naast de wekelijkse lessen in alle groepen wordt de school en de klas ingericht als een democratische oefenplaats waarin leerlingen de gelegenheid krijgen om de verworven burgerschapscompetenties te oefenen in een betekenisvolle context.

1.2 Welke effecten zijn al bekend uit wetenschappelijk onderzoek?

De afgelopen jaren zijn verschillende onderzoeken (mixed-method, evaluatieonderzoek) verricht naar het programma (Pauw, 2013; Stolk, 2013; Day, 2014). De belangrijkste resultaten zijn dat er in de perceptie van de directies en de leerkrachten van de scholen die ermee werken, sprake is van een significant verschil in het groeps- en schoolklimaat en het gedrag van leerlingen vóór en na de invoering van het programma. Daarnaast vinden leerkrachten dat hun leerkrachtgedrag is verbeterd. Tevens blijken kinderen die zowel 'deelnemen' aan 'De Vreedzame School' als 'De Vreedzame Wijk' hoger te scoren op burgerschapscompetenties dan kinderen die deze burgerschapseducatie niet hebben ondergaan.

Hoofdstuk 2: Praktisch invulling van de Vreedzame school op RKBS de Hofstee

Lessenserie

Zes blokken

In de huidige mappen zijn er voor alle groepen in totaal 38 lessen, verdeeld over 6 lesblokken:

1. We horen bij elkaar – groepsvorming en een positief sociaal klimaat
2. We lossen conflicten zelf op – conflicthantering
3. We hebben oor voor elkaar – communicatie
4. We hebben hart voor elkaar – gevoelens
5. We dragen allemaal een steentje bij – verantwoordelijkheid
6. We zijn allemaal anders – diversiteit

Groep 8 heeft een wat aangepast programma, met o.a. een apart programma over afscheid nemen.

Er is in de lessen aandacht voor:

- coöperatieve werkvormen
- transfer naar het 'echte leven'
- woordenschatuitbreiding
- leerkrachtgedrag (na de les)
- suggesties na de les om ook buiten de les aandacht te kunnen besteden aan het thema
- suggesties voor ouders

Structuur van een les

De les begint met een 'binnenkomeer': een korte, speelse activiteit, het signaal dat er nu op een minder cognitieve manier gewerkt wordt dan meestal het geval is. Samen met de leerlingen wordt daarna de agenda (het overzicht van de les) en het doel van de les doorgenomen: wat gaan we leren? Daarna volgen activiteiten rond het thema van de les in zeer gevarieerde werkvormen. Na deze leskern wordt de leerlingen in de evaluatie ('wat hebben we geleerd?') gevraagd hun mening over de les te geven, en wordt teruggegrepen op het doel van de les. De les wordt afgesloten met een 'afsluiter' (opnieuw een korte, speelse activiteit).

Inhoud van de blokken

In blok 1 (We horen bij elkaar) staan de lessen in het teken van groepsvorming en het creëren van een positief klimaat in de klas. Samen met de leerlingen maken we afspraken over hoe we met elkaar omgaan in de klas. Leerlingen bedenken zelf taken en verantwoordelijkheden.

In blok 2 (We lossen conflicten zelf op) leren de leerlingen het begrip 'conflict', en ze krijgen zicht op hoe je kunt reageren op een conflict. Na dit blok verwachten we van de leerlingen dat ze zelf, met behulp van een heel eenvoudig stappenplan, hun conflicten zelf oplossen.

Blok 3 (We hebben oor voor elkaar) besteedt aandacht aan communicatie. Goede communicatie is de sleutel tot het oplossen en voorkomen van conflicten. In dit blok besteden we o.a. aandacht aan de rol van misverstanden, het je kunnen verplaatsen en inleven in een ander, actief luisteren en samenvatten.

In blok 4 (We hebben hart voor elkaar) staan gevoelens centraal. In dit blok worden onder andere twee belangrijke vaardigheden voor conflictoplossing geleerd: je eigen gevoelens herkennen en erover kunnen vertellen, en het erkennen en accepteren van de gevoelens van een ander.

Blok 5 (We dragen allemaal een steentje bij) gaat in de eerste invoeringsjaren over mediatie, en de jaren daarna staat leerlingparticipatie centraal; het leveren van een bijdrage aan de gemeenschap.

Blok 6 (We zijn allemaal anders) stelt het open staan voor verschillen centraal. Kinderen onderzoeken overeenkomsten en verschillen in hun familie, klas, school, omgeving van de school en de wereld.

Groepsvergadering

In het basiscurriculum wordt de groepsvergadering geïntroduceerd in Blok 3 (We hebben oor voor elkaar). De groepsvergadering is dé plek waar de stem van kinderen gewaarborgd is. Door een vaste structuur en werkwijze in alle groepen wordt de groepsvergadering het 'democratisch hart' van de school. Leerlingen ervaren hiermee dat zij een stem hebben en worden zich bewust van de verantwoordelijkheid die daarbij hoort. De agenda wordt mede bepaald door de leerlingen, en de uitvoering van de vergadering komt, naarmate de leerlingen ouder worden, steeds meer in handen van de leerlingen zelf. Ze leren meningsverschillen te overbruggen en gezamenlijk besluiten te nemen. De groepsvergadering bevordert bovendien gemeenschapszin en ontwikkelt een democratische attitude 'a democratic way of life'.

Leerlingmediatie

Een belangrijk onderdeel van 'De Vreedzame School' is mediatie. Mediatie is bemiddeling bij conflicten. Alle leerlingen leren wat mediatie is en daarnaast worden enkele leerlingen opgeleid om de rol van leerlingmediator te vervullen. Zo nemen de kinderen zelf de verantwoordelijkheid voor het oplossen van conflicten in de klas of op het schoolplein. Dit noemen we 'peer mediation'. Het is een van de meest concrete uitwerkingen van het principe dat kinderen zelf verantwoordelijkheid hebben voor het klimaat op school.

Leerlingparticipatie

Een belangrijke pijler van 'De Vreedzame School' is leerlingparticipatie, waarbij we ons richten op vergroting van de actieve betrokkenheid van leerlingen in de klas en in de school. Hiermee willen we kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar en voor de gemeenschap. We reiken verschillende mogelijkheden aan om leerlingen bij allerlei activiteiten en onderwerpen te betrekken en meer taken en verantwoordelijkheden in de klas en in de school te geven. Dit begint al bij het begin van het schooljaar waar kinderen met elkaar op zoek gaan naar wat er binnen de groep moet gebeuren om alles goed te laten verlopen. Vervolgens worden de taken die bedacht zijn onder de kinderen of groepjes kinderen verdeeld.

Verder kunt u denken aan vormen van leerlingparticipatie als:

- Gemeenschapstaken in de school
- Gemeenschapstaken in de buurt
- Commissies in de klas
- Commissies in de school
- Verkiezingen voor de (school)commissie

Hoofdstuk 3. Het pestprotocol

In dit pestprotocol volgt een zo concreet mogelijke beschrijving van hoe RKBS De Hofstee handelt als pestgedrag de kop opsteekt. Het gaat hierbij om preventief en curatief (achteraf) handelen. Natuurlijk is voorkomen beter dan genezen. Een duidelijke eenduidige aanpak met betrekking tot pesten verhoogt de kans op succes in het optreden hiertegen.

Definitie van pesten

Pesten is het op systematische wijze geweld (verbaal, fysiek of op wat voor manier dan ook) toepassen door één of meerdere leerlingen ten opzichte van een klasgenoot, die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Er is dus sprake van een ongelijke machtsverhouding. Als dit door de leerkracht wordt geconstateerd moet er zo snel mogelijk worden gehandeld. Pesten kan leiden tot ernstige excessen. Als school kunnen wij dit niet tolereren.

3.1 Preventief handelen

Op RKBS De Hofstee wordt gewerkt met 'de Vreedzame school'. Het programma is preventief van aard. Het zorgt voor een sociaal en moreel klimaat in de school dat preventief werkt ten aanzien van anti-sociaal gedrag, zoals pesten en buitensluiten. Op het niveau van de leerlingen streven we ernaar om kinderen te leren:

- op een democratische manier met elkaar beslissingen te nemen;
- constructief conflicten op te lossen;
- verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar en voor de gemeenschap;
- een open houding aan te nemen tegenover verschillen tussen mensen;
- volgens welke principes onze democratische samenleving is ingericht.

Constateren van pesten

Zodra pesten wordt geconstateerd is het heel belangrijk dat de groepsleerkracht en de intern begeleider hiervan op de hoogte zijn of worden gebracht. Er moet ook zoveel mogelijk informatie over het pestgedrag worden gedocumenteerd. Dit wordt in Esis geplaatst onder registratie- incidentsoort incident: pesten. Dit om de situatie zo helder mogelijk te krijgen en alle betrokkenen in het vizier te krijgen. Een goed overzicht is belangrijk om een succesvolle aanpak van het pestgedrag te kunnen realiseren.

3.2 De vijfsporen aanpak

Pesten is niet alleen een kwestie van individuele gevallen die als zodanig dienen te worden benaderd, maar een probleem van ons allemaal. Daarom zal ook van iedereen een bijdrage worden gevraagd bij het oplossen van problemen omtrent pesten. De vijfsporen aanpak staat hierbij centraal. De aanpak van RKBS De Hofstee is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: de gepeste leerling, de pester, de klasgenoten, de ouders en de school. Deze aanpak is gekoppeld aan de zorg die wij als school bieden als leerlingen vastlopen in het sociaal-emotionele proces.

Spoor 1: De leerling die gepest wordt

RKBS De Hofstee besteedt veel aandacht aan de leerling die gepest wordt. Er is een vertrouwenspersoon op school aanwezig, deze is bekend bij de leerlingen en leerkrachten. De vertrouwenspersoon op RKBS De Hofstee is Marjolijn Velt, intern begeleider.

Het gesprek met de leerling wordt in principe op de volgende wijze gedaan door de leerkracht of vertrouwenspersoon, maar soms kan een bepaalde situatie om een andere aanpak vragen:

- Naar de leerling luisteren en zijn probleem serieus nemen.
- Met de leerling overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met de leerling werken aan oplossingen.
- Zo nodig zorgen dat de leerling deskundige hulp krijgt; bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaarder te worden.
- Zorgen voor vervolgesprekken.
- Ouders informeren en betrekken bij het proces.

Spoor 2: De leerling die pest

RKBS De Hofstee besteedt aandacht aan de pester, want ook de pester kampt met een sociaal-emotioneel probleem. Het straffen van een pester is alleen nuttig wanneer dit daadwerkelijk leidt tot attitudeverandering. RKBS De Hofstee hanteert in principe de volgende aanpak, maar soms kan een bepaalde situatie om een andere aanpak vragen:

- Met de leerling bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- De leerling helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen.
- De leerling helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Zorgen dat de leerling (de pester en de gepeste) zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
- Zo nodig zorgen dat de leerling deskundige hulp krijgt.
- Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
- Zorgen voor vervolgesprekken.
- Ouders informeren en betrekken bij het proces.

Spoor 3: De klasgenoten

Bij pesten gaat het vaak om pester(s) en gepeste(n). Zij zijn echter niet de enige betrokkenen daar waar het gaat om pestgedrag. Er is ook een zwijgende middengroep bij het probleem betrokken. Deze leerlingen spelen ook een rol bij de oplossing van het probleem. Zij kunnen input geven ten aanzien van de oplossing en ondersteuning bieden aan de pester(s) en de gepeste(n). Deze rol is uitermate belangrijk en vergroot de kans op succes bij het uitvoeren van een aanpak tegen pesten. Op RKBS De Hofstee wordt er op de volgende wijze aandacht aan besteed:

- Met de groep praten over pesten en over de eigen rol daarin.
- Met de leerlingen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de leerlingen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.
- Zo nodig zorgen dat de groep deskundige hulp krijgt.

Spoor 4: De ouders

Op RKBS De Hofstee wordt het belangrijk gevonden dat samen met de ouders wordt gewerkt aan het oplossen van een pestprobleem. Dit wordt in principe op de volgende wijze gedaan, maar soms kan een bepaalde situatie om een andere aanpak vragen:

- Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Ouders op de hoogte houden van de pestsituaties.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

RKBS De Hofstee verwacht van ouders:

- Ouders bespreken lastige situaties met hun kind.
- Ouders benoemen hierbij het gedrag (en richt het niet op de leerling zelf).
- Ouders beperken zich tot het incident dat nu speelt.
- Ouders stimuleren de aanpak van de school, waarbij de leerlingen worden gestimuleerd om dingen zelf op te lossen.
- In en rond de school spreekt de leerkracht de leerlingen aan. Wij vragen ouders dit niet zelf te doen.
- Ouders proberen conflicten die ontstaan zijn in de thuissituatie op te lossen voordat het leerling naar school gaat.

Spoor 5: De school (de leerkrachten)

De leerlingen en de ouders kunnen het volgende van RKBS De Hofstee verwachten:

- De school zorgt dat de directie en de leerkrachten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.
- De school neemt stelling tegen het pesten.
- De school brengt de huidige situatie rond pestbeleid in kaart.
- De leerkrachten zorgen ervoor dat de school een veilige plek is om te leren. Agressie wordt niet getolereerd.
- De school heeft een pestprotocol. De school houdt het protocol actueel.
- Leerlingen worden aangesproken op hun gedrag op school: positief gedrag wordt geprezen, leerlingen worden aangesproken op negatief gedrag.
- Conflicten worden uitgesproken met behulp van de afspraken die op RKBS De Hofstee gelden.
- De leerlingen wordt geleerd conflicten zelf op te lossen aan de hand van een aantal stappen.
- Tijdens de lessen wordt aandacht besteed aan de sociale competenties van leerlingen door:
 - Lessen van de Vreedzame school te geven.
 - Het leerlingvolgsysteem sociale ontwikkeling (IEP) af te nemen.
 - Het actief toepassen van de lessen 'Mediawijsheid'.

3.3 Cyberpesten

Cyberpesten is pesten door middel van digitale middelen en sociale media. Men kan een leerling op verschillende manieren cyberpesten. Het kan gaan om kwetsende of bedreigende teksten via chatprogramma's of sociale media. Men kan ook beledigende foto's, video's of persoonlijke gegevens van het slachtoffer op het internet of op sociaalnetwerksites plaatsen (cyberbaiting) zoals Facebook en Twitter. Dan is er sprake van cyberstalking, waarbij één of meerdere daders doelbewust een slachtoffer lastig blijven vallen en er kan op fora en vrij bewerkbare pagina's, bijvoorbeeld Wikipedia, beledigende of bedreigende informatie geplaatst worden.

3.3.1 Kenmerken van cyberpesten

- Cyberpesten gebeurt vaak anoniem. De daders voelen zich veilig, ongenaakbaar en onherkenbaar, waardoor ze weinig terughoudend zijn.
- Cyberpesten kan ernstiger zijn dan traditioneel pesten, omdat dader en slachtoffer niet in direct contact met elkaar staan, maar enkel via de computer verbonden zijn. Ook worden hierdoor grenzen verlegd en gaat de dader verder. De dader voelt zich niet geremd, waardoor meerdere mensen het te weten komen.
- Niet enkel fysiek of sociaal dominante personen doen aan cyberpesten. Door zijn kennis over het internet voelt de dader zich vaak machtiger dan het slachtoffer en denkt dan 'veilig achter de computer' te handelen.
- Het slachtoffer voelt zich onveiliger dan bij gewoon pesten, want er zijn veel meer toeschouwers door het medium internet.
- Cyberpesten is niet terug te draaien – vaak blijven de gegevens op het internet bestaan, zodat het slachtoffer er jaren nadien nog mee geconfronteerd kan worden.

3.3.2 Omgaan met cyberpesten

RKBS De Hofstee ziet cyberpesten als een belangrijk onderdeel van het pestprobleem. Hierbij worden leerlingen en leerkrachten gewezen op de mogelijkheden en gevaren van digitale middelen en sociale media.

RKBS De Hofstee werkt op de volgende wijze, preventief, tegen cyberpesten:

- Met behulp van het programma Nationaal Mediapaspoort/MediaMasters (keuze wordt dit schooljaar gemaakt) worden lessen aangeboden die aansluiten bij de mediawijsheid (vanaf groep 6).
- Leerlingen worden bewust gemaakt van de gevaren op internet, de effecten van cyberpesten en de strafbare feiten.
- Er zijn heldere afspraken over het gebruik van internet. Deze worden met de leerlingen besproken. RKBS De Hofstee kiest ervoor om geen pagina's af te schermen. RKBS De Hofstee kiest voor een aanpak zodat leerlingen proactief gemaakt worden en weten welke waarden en normen aanvaardbaar zijn. Leerlingen hebben een meldplicht. Op het moment dat een leerling op een pagina terecht komt die niet wenselijk is, dan verlaat hij deze en meldt dit bij de leerkracht.
- De leerkrachten maken leerlingen mediawijs. De leerkracht besteedt hierbij aandacht aan cyberpesten.

Leerlingen worden op de volgende wijze gestimuleerd om cyberpesten tegen te gaan:

- Geef nooit je wachtwoord en inlognaam aan anderen. Zorg dat ze niet makkelijk te raden zijn.
- Dingen die je voor de webcam doet, kunnen later op internet gezet worden. Let daarom op met wat je doet voor de webcam, ook als je denkt dat je vriend of vriendin dit nooit zal doen.
-

Als je later ruzie krijgt, dan kan je vriend of vriendin de foto's en/of opnames op internet zetten en kan iedereen het zien.

- Als je gepest wordt door mensen die je niet kent, vat het dan niet persoonlijk op. Via internet schelden mensen makkelijker dan in het echte leven.
- Praat of chat erover als je gepest wordt via je mobieltje. Je kunt ook een ander nummer nemen en geef je nieuwe nummer dan alleen aan je vrienden.
- Neem de dreigementen van de ander niet altijd serieus: "Ik weet waar je woont, want ik ken je IP-adres, ik kan je altijd achterhalen als je niet meewerkt". Dat kan vaak helemaal niet, alleen de politie kan je echte adres via je IPadres achterhalen bij de provider.

Meer informatie over (cyber)pesten is te vinden in het Schoolveiligheidsplan.

3.3.3 Voorwaarden en beleid

- RKBS De Hofstee beschikt over een gestructureerde aanpak voor de bestrijding van pesten Deze aanpak is een onderdeel van het schoolveiligheidsplan en staat beschreven in de schoolgids en op de website en wordt jaarlijks geëvalueerd.
- RKBS De Hofstee beschikt over een functionaris die aanspreekpunt is bij hulpvragen
- RKBS De Hofstee monitort de sociale veiligheid door middel van een instrument
- RKBS De Hofstee beschikt over een overzicht van de effecten van de gehanteerde methode
- RKBS De Hofstee maakt gebruik van een effectief programma en doelgerichte interventies op het gebied van sociale veiligheid
- RKBS De Hofstee conformeert zich aan het actieplan Sociale Veiligheid van Po-Raad en VO-Raad en de wet Sociale Veiligheid van augustus 2015.

3.3.4 De rol van de medezeggenschapsraad (MR)

Eén van de taken van de MR is het voorkomen van discriminatie (artikel 7 van de WMS). Pesten is ook een vorm van discriminatie. De MR heeft instemmingbevoegdheid bij vaststelling of wijziging van regels rond veiligheids-, gezondheids-, en welzijnsbeleid (= instemmingsrecht). Dus ook bij het pestbeleid. Verder kan de MR voorstellen doen om het beleid aan te passen (= initiatiefrecht). De medezeggenschapsraad (MR) heeft diverse wettelijke rechten en kan het pestbeleid op de agenda zetten.

Hoofdstuk 4: Protocol Schorsing en verwijdering

Het protocol schorsing en verwijdering treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, waarbij psychisch en/ of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht, of indien hiertoe een ernstige bedreiging ontstaat.

Er zijn in dat geval drie mogelijkheden:

Een time out	In geval van een time out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd.
Schorsing	Bij een volgend incident, of in een uitzonderlijk geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De schorsing bedraagt maximaal 3 weken en kan hooguit 2 maal worden verlengd.
Verwijdering	Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.

Hoofdstuk 5: Gedragsafspraken en gedragsregels

5.1 Algemeen

Het doel van gedragsafspraken is het scheppen van een schoolklimaat dat zich kenmerkt door acceptatie, respect en vertrouwen. Een dergelijk klimaat is een voorwaarde voor alle leden van de schoolgemeenschap om optimale leer- en werkprestaties te kunnen leveren. Leerkrachten hebben een meldingsplicht aan de directeur en bij het bestuur bij vermoeden van seksuele intimidatie. Het bestuur heeft in deze aangifteplicht. De gedragsafspraken zijn:

- Een personeelslid/ leerling maakt geen misbruik van zijn of haar macht.
- Een personeelslid/ leerling geeft een ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht.
- Een personeelslid/ leerling gaat bewust om met sociale media.
- Een personeelslid/ leerling discrimineert de ander niet. Dit betekent dat hij of zij geen enkele manier vorm van onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur toepast, waardoor de gelijkheid van rechten of fundamentele vrijheden van anderen aangetast worden.
- Een personeelslid/ leerling geeft geen uiting aan racistische opvattingen. Dit betekent dat hij of zij geen mening geeft over superioriteit of inferioriteit van lichamelijke kenmerken van mensen, van hun cultuur of beide.
- Een personeelslid/ leerling spreekt een ander niet aan op uiterlijk of seksuele geaardheid.
- Een personeelslid/ leerling valt een ander niet fysiek en/ of psychisch lastig, bedreigt een ander niet, valt een ander niet aan en negeert een ander niet.
- Een personeelslid/ leerling dringt zijn of haar mening niet op aan een ander.
- Een personeelslid/ leerling dringt niet ongeraagd binnen in de levenssfeer van een ander.
- Een personeelslid/ leerling houdt zich aan deze gedragsregels en ziet erop toe dat deze gedragsregels ook door anderen worden nageleefd.
- Een personeelslid handelt overeenkomstig de gedragscode (zie volgende pagina).

5.2 Gedragsregels voor het omgaan met leerlingen

5.2.1 Algemeen

-Leerlingen op schoot nemen wil	Wanneer een leerling aangeeft bij de leerkracht op schoot te willen zitten, moet dat kunnen. Geen leerlingen tegen hun in op schoot nemen. Vanaf groep 4 afbouwen.
-Leerling knuffelen	Een spontane knuffel van een leerling hoeft niet afgeweerd te worden.
-Leerlingen aanraken/ aanhalen	Een aai over de bol of een schouderklopje zijn goede pedagogische middelen. Verder geldt in het algemeen: let goed op of een leerling gediend is van aanrakingen.
-Alleen met leerlingen in een ruimte	Verblijf niet met een leerling in een afgesloten ruimte als dit niet nodig is. Zorg dat je niet in een kwetsbare positie komt.
-Leerlingen troosten	Lichamelijke aanraking kan bij troosten heel goed zijn. Neem afstand als je merkt dat een leerling dat liever niet heeft.
-Leerlingen zoenen	Leerkrachten zoenen geen leerlingen. Wanneer een leerling een leerkracht een zoen geeft, wordt dit toegelaten.
-Opmerkingen over kleding	Maak geen opmerkingen over kleding, die als kwetsend of bewust prikkelend kunnen worden uitgelegd.

-Hoofdbedekking	Het religieus dragen van een hoofddoek wordt toegestaan, ook tijdens de gymles, wanneer deze geen gevaar oplevert. Het dragen van hoeden en/ of petten is niet toegestaan.
-Leerlingen straffen	Er worden geen lichamelijke straffen gegeven, ook geen lichte tikken of daadwerkelijk knijpen in een arm.
-Vechtende leerlingen	Als vechtende leerlingen uit elkaar moeten worden gehaald en het lukt niet met woorden, dan worden ze met minimale aanraking uit elkaar gehaald. Soms kan het nodig zijn een leerling, die totaal de zelfbeheersing verliest, d.m.v. lichamelijk contact in bedwang te houden. Dit is soms ook nodig ter bescherming van medeleerlingen en is uit dien hoofde toegestaan. Ook hier geldt dat er sprake is van strikt noodzakelijk contact.
-Leerlingen thuis uitnodigen	Leerlingen worden niet alleen bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wanneer een groep leerlingen een leerkracht bezoekt, gebeurt dit alleen met instemming van de ouders.
-Nablijven	Wanneer leerlingen langer dan een kwartier moeten nablijven, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Bij langere nablijfsessies wordt een collega hierover ingelicht. Belangrijk is hiermee ook rekening te houden met de indeling van de klassendienst. Een regeling vooraf geeft leerlingen de gelegenheid het thuisfront hierover in te lichten.

5.2.2 Gymles

-Betreden kleedruimte	Bij betreden van de kleedruimte vanaf groep 6 altijd even kloppen, zodat de komst is aangekondigd. Ruimte van de andere sekse alleen betreden als dat echt nodig is.
· Hulp tijdens de gymles	Lichamelijke aanrakingen zijn soms nodig. Wees je ervan bewust waar je een leerling aanraakt.
· Ongelukjes in gymzaal	Lichamelijke aanrakingen zijn bij behandeling soms noodzakelijk. Zorg dat er zo mogelijk iemand bij aanwezig is.

5.2.3 Schoolkamp

· Slapen	Jongens en meisjes slapen gescheiden
· Slapen begeleiding	Heren bij de jongens in de buurt, indien mogelijk in de slaapzaal. Dames indien mogelijk in de slaapzaal of in de buurt van de slaapzaal.
· Op slaapzaal komen	Leerlingen mogen alleen op eigen de slaapzaal komen met toestemming van de kampleiding.
· Eén op één situaties	Voorkom situaties waarin je alleen met een leerling bent.

· In de bossen en buitenlucht	Altijd in groepjes blijven, binnen grenzen blijven, geen leerlingen alleen het bos insturen.
· Ongelukjes	Lichamelijke aanrakingen zijn bij behandeling soms noodzakelijk. Zorg dat er zo mogelijk iemand bij aanwezig is.
· Troosten	Bij heimwee leerlingen troosten: een aai over de bol of een arm om de schouder kan wonderen doen. Verder geldt: let goed op of een leerling gediend is van aanrakingen.

5.3 Gedragsregels richting ouders

Als er problemen zijn met ouders probeert de leerkracht deze uiteraard altijd eerst zelf op te lossen. Overleg eventueel met andere collega's, zij kunnen wellicht goede raad en/of feedback geven. Komt de leerkracht er niet uit, dan wordt de directie of intern begeleider gevraagd als ondersteuning.

Als ouders zelf naar de directeur stappen wordt eerst gevraagd of de ouders eerst met de leerkracht hebben gesproken. Het uitgangspunt van handelen moet altijd probleemoplossend gericht zijn. Opmerkingen van ouders worden beschouwt als feedback op het handelen van de leerkracht. De leerkracht neemt deze feedback serieus.

Aan de andere kant stellen we als school onze grenzen en regels, ook daar moeten we helder in zijn. Blijf kalm en geef de ouder de ruimte. Zorg er als leerkracht voor dat de gesprekken altijd goed afgesloten worden. Dit kan door:

- Het maken van een vervolgspraak.
- Schriftelijke bevestiging van het gesprek en de gemaakte afspraken in Esis.

5.4 Informele contacten binnen het team

Op RKBS De Hofstee vinden wij het als team van belang dat naast het formele overleg en vergaderingen er informele contactmomenten zijn. In dit informele circuit worden contacten onderhouden waardoor een sfeer van collegialiteit kan groeien.

Hoewel er geen verplichting bestaat om de volgende activiteiten bij te wonen, wordt ieders regelmatige aanwezigheid op prijs gesteld.

- 's Morgens om 8.10 uur bij de koffie.
- Bij de lunch
- 's Middags rond 14.15 uur bij de koffie.
- Bij jaarlijks terugkerende activiteiten zoals het teamtentje en het teamuitje.
- Bij aankomst of vertrek op school groet je de aanwezige collega's.

Hoofdstuk 6: Samenwerking met de zorg

6.1 Schoolmaatschappelijk werk

Bij leerlingen op de basisschool kunnen problemen ontstaan, bijvoorbeeld als gevolg van een gedragsstoornis of huiselijke omstandigheden. Deze problemen kunnen zich uiten in bijzonder gedrag, zoals het meer dan normaal ruzie hebben, stil zijn, ongeconcentreerd werken, geen vrienden hebben, enz. Als de leerkracht dit waarneemt, dan treedt de leerkracht in contact met de ouders/verzorgers. In overleg wordt dan bekeken wat de beste aanpak is. In sommige situaties is de problematiek te groot om door de school en de ouders op goede wijze aangepakt te worden.

Diverse instanties houden zich bezig met het welzijn en de geestelijke gezondheid van leerlingen, zoals de GGZ, PARLAN, Bureau Jeugdzorg, het Bureau Opvoedingsvragen, Veilig Thuis, Centrum voor Jeugd- en Gezin en de Opvoedpoli. Om de zorg tussen de verschillende instellingen te coördineren en om maar één aanspreekpunt te hebben voor ouders, kan de school de hulp inroepen van schoolmaatschappelijk werk. Schoolmaatschappelijk werk werkt voor alle voorschoolse voorzieningen en basisscholen in de kop van Noord-Holland. De medewerkers bieden consultatie en advies aan beroepskrachten en bieden ondersteuning aan ouders van leerlingen van 0 tot 12 jaar op het gebied van onder meer probleemverheldering, ondersteuning, hulpverlening en verwijzing naar passende hulp.

Meer informatie is te vinden op www.meewering.nl

Hoofdstuk 7: Evaluatie en monitoring

Jaarlijks wordt op RKBS De Hofstee voorkomend pestgedrag gemeten met de volgende instrumenten:

- Leerlingvolgsysteem invullen; IEP, onderdeel sociaal emotionele ontwikkeling.
- In de leerling-enquête zijn onderwerpen over pesten opgenomen.

De uitkomsten van de leerling-enquête worden besproken in de MR.

7.1 Volgen van de sociaal emotionele ontwikkeling

Voor alle leerlingen wordt in oktober en maart een volgmodel sociaal emotionele ontwikkeling ingevuld. Het volgen van de leerlingen op het gebied van hun sociaal-emotionele ontwikkeling is verplicht gesteld. Op RKBS De Hofstee wordt gebruik gemaakt van het digitale programma IEP. IEP heeft een volginstrument sociaal emotionele ontwikkeling. Hiermee krijgen wij een goed beeld van

het sociaal emotioneel functioneren van de leerlingen, naast de dagelijkse observaties van de leerkrachten. Het doel van het invullen van het volginstrument is:

- De ontwikkeling van sociale competenties op klassen- of op schoolniveau planmatig aanpakken.
- De uitkomsten van de ontwikkelscores van IEP gebruiken om het onderwijs inhoudelijk vorm te geven.
- Leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben, snel en goed in kaart brengen, om zo'n goed mogelijke specifieke individuele aanpak toe te passen.

Onze school kenmerkt zich door een goed pedagogisch klimaat en wij kunnen aantonen dat leerlingen zich veilig voelen op onze school. Daarnaast wordt op RKBS De Hofstee gebruik gemaakt van het lesmateriaal van de Vreedzame School om, indien nodig, sociale competenties te verbeteren.